

Solicitarea de despăgubire de la autorul infracțiunii

Cum pot solicita despăgubiri sau alte mijloace de reparare de la autorul infracțiunii în cadrul unui proces (acțiune penală) și cui ar trebui să adresez cererea în acest sens?

Acțiunile în despăgubire rezultate în urma unei infracțiuni sunt analizate de regulă în cadrul aceluiași proces ca și cauza penală, însă acestea pot fi, de asemenea, disjuncte în vederea analizării în cadrul unor proceduri diferite.

Puteți solicita procurorului să vă prezinte în instanță cererea de despăgubire legată de infracțiunea în cauză. Vă recomandăm să informați poliția cu privire la acest aspect în cursul cercetării prealabile. Procurorul poate formula cererea de despăgubire în numele dumneavoastră în cazul în care situația este clară și simplă. În cazul în care procurorul nu prezintă cererea de despăgubire, acesta vă va notifica în scris cu privire la acest aspect.

De asemenea, puteți prezenta chiar dumneavoastră cererea de despăgubire în instanță, în cursul procedurilor aferente cauzei penale, fiind posibil și ca cererea să fie formulată în numele dumneavoastră de către un consilier juridic.

În ce etapă a procedurii penale ar trebui să prezint cererea?

În cazul în care solicitați despăgubiri de la autorul infracțiunii, trebuie să declarați acest lucru poliției în cursul cercetării prealabile sau, cel mai târziu, în fața instanței atunci când cauza este analizată în instanță.

Ce pot solicita în cerere și cum prezint această cerere (trebuie să indic o sumă totală și/sau să precizez prejudiciile individuale, beneficiul nerealizat și dobânzile)?

Dacă sunteți victima unei infracțiuni, puteți solicita despăgubiri pentru:

bunuri distruse sau pierdute ca urmare a prejudiciului;

orice cheltuieli medicale necesare și alte cheltuieli esențiale;

beneficiul nerealizat;

durere, suferință și alte probleme temporare;

probleme permanente; și

suferință psihică. Pentru suferința psihică se pot plăti despăgubiri dacă fapta în cauză:

v-a încălcat libertatea, pacea, onoarea sau viața privată;

a avut caracter discriminatoriu împotriva dumneavoastră;

v-a încălcat integritatea personală; sau

v-a încălcat în mod grav demnitatea umană într-un alt mod.

Rudele dumneavoastră apropiate pot avea de asemenea dreptul la o despăgubire rezonabilă pentru cheltuielile esențiale suportate și beneficiul nerealizat ca urmare a îngrijirii dumneavoastră ocazionate de vătămarea corporală provocată în urma infracțiunii.

În cazul în care v-ați ocupat de înmormântarea unei persoane care a decedat ca urmare a unei infracțiuni, aveți dreptul de a solicita despăgubiri din partea autorului infracțiunii pentru cheltuielile suportate în vederea înmormântării. Părinții, copiii și soțul sau soția persoanei decedate sau alte persoane foarte apropiate acestora au de asemenea dreptul să primească o despăgubire rezonabilă pentru cheltuielile de înmormântare pe care le-au suportat.

Instanța nu poate să dispună altceva sau mai mult față de ceea ce ați solicitat dumneavoastră în calitate de parte interesată. Prin urmare, cererile de despăgubire pe care le prezentați reprezintă limita superioară a despăgubirii ce urmează a fi dispusă. De asemenea, aveți dreptul de a pretinde dobânzi la cuantumul despăgubirii pe care l-ați solicitat. În cazul în care ați fost citat pentru a prezenta personal clarificări ale cauzei în fața instanței de judecată, aveți dreptul să primiți diurnă și despăgubiri aferente cheltuielilor de deplasare și beneficiului nerealizat.

Există un formular specific pentru astfel de cereri?

Nu există niciun formular specific.

Ce elemente de probă sunt necesare pentru a-mi susține cererea de despăgubire?

Puteți demonstra cuantumul prejudiciului prezentând chitanțele aferente cheltuielilor cauzate de infracțiune. De asemenea, trebuie să prezentați elemente de probă pentru orice beneficiu nerealizat, pentru orice depășire a sumei asigurate și pentru orice cheltuieli de deplasare și alte cheltuieli legate de soluționarea cauzei în legătură cu care se solicită despăgubiri.

În cazul durerii, suferinței și a altor probleme temporare, precum și în cazul problemelor permanente, despăgubirea se stabilește luând în considerare natura și gravitatea vătămării, natura și durata îngrijirii necesare, precum și persistența problemei. Despăgubirea pentru o problemă permanentă se stabilește luând în considerare natura și gravitatea vătămării corporale și vârsta persoanei care suferă din cauza problemei respective. De asemenea, trebuie să se ia în considerare orice diminuare a calității vieții persoanei afectate de vătămarea corporală ca factor de mărire a cuantumului despăgubirii care a fost acordat. Pentru a demonstra acest lucru, aveți nevoie de rapoartele medicilor în care se explică natura vătămărilor corporale și îngrijirea necesară în vederea tratării acestora.

Există taxe judiciare sau alte cheltuieli aferente acțiunii mele?

Pentru analizarea cauzei în fața instanței districtuale nu se percep niciun fel de taxe judiciare (*käräjäoikeus*) dacă acțiunea în despăgubire este conexată cu rechizitoriul formulat de procuror. În cazul în care acțiunile în despăgubire sunt introduse ca acțiuni civile separate, pentru soluționarea cauzei se percepe o taxă judiciară.

Pot beneficia de asistență juridică înainte și/sau în timpul procedurii? Pot beneficia de asistență juridică dacă nu locuiesc în țara în care are loc procedura?

În cazul în care îndepliniți condițiile pentru obținerea asistenței juridice, puteți obține asistență juridică atât pentru cercetarea prealabilă, cât și pentru procedura judiciară. Victima violenței domestice, a unei infracțiuni sexuale sau a unei infracțiuni grave împotriva vieții, sănătății sau libertății sale poate beneficia de serviciile unui consilier plătit din fonduri publice. Pentru cauzele judecate în instanțele finlandeze se poate obține asistență juridică, chiar și în cazul în care nu locuiți în Finlanda.

În ce caz instanța penală mi-ar respinge cererea sau ar refuza să se pronunțe cu privire la cererea mea împotriva autorului infracțiunii?

În cazul în care în cursul cercetării prealabile ați declarat că doriți să formulați singur cererea de despăgubire sau că doriți să formulați această cerere prin intermediul unui avocat sau în cazul în care procurorul nu prezintă cererea dumneavoastră, instanța districtuală vă va solicita să prezentați orice cerere de despăgubire pe care ați putea să o aveți. Instanța districtuală poate stabili un termen până la care trebuie să îi fie prezentată cererea de despăgubire.

Neîndeplinirea obligației de a depune o cerere în scris poate conduce la refuzul instanței districtuale de a vă analiza o cerere de despăgubire pe care o prezentați mai târziu.

Instanța vă va respinge cererea de despăgubire în cazul în care în sprijinul acesteia nu sunt prezentate elemente de probă suficiente.

Pot contesta o astfel de decizie sau pot solicita alte mijloace de reparare?

În cazul în care doriți să introduceți o cale de atac împotriva deciziei pronunțate de instanța districtuală, ar trebui să notificați această instanță cu privire la nemulțumirea dumneavoastră în termen de șapte zile de la data la care a fost pronunțată hotărârea. După notificarea instanței cu privire la nemulțumirea dumneavoastră, puteți formula o cale de atac împotriva hotărârii în cauză în fața instanței de apel competente (*hovioikeus*). Înscrisul în care este formulată calea dumneavoastră de atac trebuie trimis instanței districtuale în termen de 30 de zile de la data pronunțării hotărârii instanței districtuale. Ca regulă generală, pentru ca instanța de apel să analizeze cauza integral, veți solicita aprobare pentru continuarea judecării cauzei.

Dacă instanța îmi acordă dreptul de a primi despăgubiri, cum pot asigura executarea hotărârii judecătorești împotriva autorului infracțiunii și ce asistență pot primi în acest sens?

În cazul în care inculpatul nu a achitat în mod voluntar despăgubirea dispusă, puteți solicita ca cererea dumneavoastră să fie pusă în executare silită prin intermediul unui executor judecătoresc. Pentru aceasta, va trebui să trimiteți executorului judecătoresc cererea de executare silită, la care va trebui să anexați decizia instanței prin care se constată dreptul dumneavoastră de a primi despăgubiri. Cererea de executare silită se prezintă executorului judecătoresc de la locul în care locuiește sau își are reședința debitorul. În cazul în care există mai mulți debitori și aceștia locuiesc în localități diferite, este suficient să se prezinte o cerere la un singur executor judecătoresc. Puteți cere mai multe orientări detaliate cu privire la procedura de solicitare de despăgubiri de la biroul de executare silită (*ulosottovirasto*). Datele de contact ale birourilor de executare silită pot fi găsite [aici](#) (în limbile finlandeză, suedeză și engleză).

Ultima actualizare: 13/03/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.